

Norsk tolkeforening
Org.nr. 986 843 140
v/ styreleder Olga Irmina Ucinska
Villaveien 2
7332 Løkken Verk
styret@tolkeforeningen.no

Salærutvalget
v/ utvalgssekretær Maren Nyström Baksaas

1. juni 2026

Norsk tolkeforenings innspill til revisjon av stykkprisordningen

Norsk tolkeforening takker for invitasjonen til å gi innspill til revisjon av stykkprisordningen.

Tolker omfattes i dag ikke av stykkprisordningen. Norsk tolkeforening mener det er gode grunner til dette, og man heller ikke i framtiden bør anvende stykkprisregelverket for tolkeoppdrag.

Formålet med stykkpris er å regulere tidsbruken for ulike sakstyper, slik at man oppnår en viss standardisering av kostnader. Dette illustreres godt av at utvalget i sin innspillsinvitasjon skriver at «[s]tykkpris er et virkemiddel for normering av ressursbruk».

Tolker har derimot ingen kontroll over tidsbruk i saken, ettersom deres arbeid er knyttet til aktørenes aktivitet og behov. Tolken kan ikke selv regulere når tolkingen skal begynne og slutte, og kan ikke tolke innimellom andre oppgaver. Andre oppdrag og annet arbeid kan ikke planlegges til det tidsrommet som er satt av til tolkeoppdraget.

Tolker er også, i henhold til tolkeloven og tolkeforskriften, pliktige til å tolke «nøyaktig det som blir sagt i samtalen, uten å endre, holde tilbake eller legge til innhold». Det er altså ikke aktuelt å effektivisere tolking, og minske tidsbruken, ved å utelate deler som tolken anser for mindre relevante eller summere opp innhold. Slik framgangsmåte ville uansett utgjort en betydelig trussel for rettssikkerheten. Ettersom tolkingen er avhengig av nøyaktig de ytringene som oppstår under oppdraget, kan tolken ikke forberede deler av tolkingen på forhånd og f.eks. lese dem opp.

Utover å være godt kjent med tematikken og ha en smidig tolketeknikk, kan tolken ikke regulere sitt tidsbruk i oppdraget på noen som helst måte.

Dermed mener vi at stykkpris generelt er et uegnet verktøy for honorering av tolkeoppdrag.

Det finnes likevel flere områder som potensielt kunne blitt regulert med stykkpris eller en annen form for standardisert godtgjørelse. Det gjelder forberedelser før tolkeoppdraget. Tolkere får som regel ingen honorar for å bli kjent med sakspapirer og gjøre seg i stand til å tolke i saken, unntatt situasjoner der dommeren godkjenner det.

Det er likevel en kjensgjerning at tolkere må stille forberedt til hvert oppdrag. Spesielt i rettssaker er forarbeid kritisk, slik at tolken behersker terminologi på relevante saksområder (som kan være bredere enn juss, f.eks. kriminalteknikk, medisin, psykiatri) og er tilstrekkelig kjent med sakskomplekset for å levere en korrekt og smidig tolking.

Slikt forarbeid foregår for det meste før oppdraget, men i lengre saker fortsetter arbeidet underveis, på ettermiddag og kveld.

Ettersom slike forberedelser i utgangspunktet kan legge beslag på svært mye tid og er vanskelige å avgrense (jo mer forarbeid, jo bedre), kan en standardisert godtgjørelse være formålstjenlig slik at tolken prioriterer det som har mest betydning. Dermed kan en standardisert godtgjørelse gi et pekepinn om proporsjonelt tidsbruk.

Vi mener en slik godtgjørelse bør ha sammenheng med sakens lengde - ikke med sakstype. Det er umulig å kvantifisere vanskelighetsgrad på en god måte. Det er unektelig at noen saker kan være mer utfordrende enn andre, men for tolkere krever alle domstolsoppdrag en betydelig tolketeknisk innsats uansett tema.

Et forslag er at godtgjørelsen for forberedelse kan være størst i starten av oppdraget og gå ned i de påfølgende dagene, f.eks. 3 timer forberedelse for dag 1 og 2, 2 timer forberedelse for dag 2-5, 1 time for alle påfølgende dager. En annen mulighet er at godtgjørelsen er en prosentandel av oppdragets totale lengde.

Det er likevel slik at det er de samlede vilkårene som bestemmer om oppdrag i justissektoren er attraktive for tolkere. Det er derfor også være treffsikkert å øke minstetiden som tolkere blir honorert for, uansett oppdragets faktiske varighet. En økning av dagens minstesatser, dvs. 1 time i rettsmøter og en halvtime ellers, kunne også bidratt til å minske en del av byrden knyttet til forberedelser, som i dag stort sett er ubetalt.

Med vennlig hilsen

Styret i Norsk tolkeforening